

Pravěké sídliště i pohřebiště. Lhánice obývali lidé odedávna

Pohřební schránka z éry lidí popelnicových polí je významným archeologickým objevem

MÍSTO NÁLEZU. Archeologové Milan Vokáč, Ladislav Kaiser a Marie Dvořáková na návrší ve Lhánicích, kde v sondážním výkopu objevili hrob z doby bronzové. Foto: Deník/Luděk Mahel

LUDĚK MAHEL

Lhánice – Místo, kde archeologové v úterý objevili žárový hrob z doby bronzové, je pozoruhodné. Návrší nad potokem ve Lhánicích podle všeho přitahovalo lidi odedávna. Využívali je k bydlení i k pohřbívání.

Na kopečku, který se nazývá Hříbek nebo Hřebek, se usídlili lidé už v mladší době kamenné, kolem roku 4000 před našim letopočtem. „Je to poměrně strategická poloha. Místo bylo vyvýšené nad záplavové území potoka a zároveň zde začíná pokryv úrodných hlín, takzvaných spraší, které mohli tamní zemědělci a pastevci dobře využívat,“ popisuje archeolog Milan Vokáč.

Uplynulo 3000 let a lidé se na Hřebek vrátili. Už se ale na návrší dívali jinak, nikoli jako na lokalitu k osídlení, ale jako na místo vhodné k ukládání mrtvých. „Sídliště měli dole na jedné straně potoka a za potokem pohřebiště. Voda dělila říši živých a říši mrtvých,“ ukazuje Milan Vokáč.

I v době halštatské, tedy nejstarší době železné využí-

vali lidé návrší jako pohřebiště, jakoby si místa stále vážili. Dokazuje to nález hrobu učiněný před časem.

Co následovalo? „V období slovanském je otázkou, zda tu byly hroby nebo osídlení. Lidé se sem vrátili až v 19. století a postavili tu domy, takzvanou kolonii,“ doplňuje archeolog.

A kruh se uzavírá. Při stavbě domů tehdy lidé nacházeli obdobné pohřební schránky z éry lidí popelnicových polí, jakou objevili archeologové nyní. Několik z nich se docho-

valo v trebičském muzeu. „Je mezi nimi i unikátní trojboká nádoba, bohatě zdobená hloubenou výzdobou,“ zmiňuje kurátorka sbírek Jitka Vokáčová.

Nové poznatky

Bezmála sto let staré nádoby už žádné nové poznatky zřejmě nepřinesou. Na rozdíl od aktuálního nález, který objevili profesionálové a mohou jej prozkoumat novými metodami. A získat nové informa-

ce. „Nález odvážíme do laboratoře. Vnitřek nádoby projde takzvaným plavením, kde se přes síto získají makrozbytky, uhlíky, kůstky zemřelého. Podle stupně zachování bude následovat jejich analýza. Odebíráme i vzorky na přírodovědné analýzy, které nám pak doplní celkový obraz ekosystému v oblasti. Provádíme například pylovou analýzu,“ popsal Ladislav Kaiser z archeologické společnosti Pueblo o. p. s., která výzkum ve Lhánicích provádí.

Žárový hrob ze Lhánic je z mladší doby bronzové

Žárové hroby pochází z mladší doby bronzové, tj. z období kolem roku 1000 – 1200 před našim letopočtem. Mrtví byli spalováni a jejich popel vkládán do zvláštních nádob. Podle nich se tehdejší obyvatelé označují také jako lid popelnicových polí. Pohřební keramika se vytvářela speciálně pro účely pohřbívání. Vynikala tvarem i specifickou výzdobou. V nádobách bývaly často milodary, kterými pozůstalí vypravili své zemřelé na posmrtnou cestu. Žárový hrob ze Lhánic je vybavený urnou, která byla zřejmě překlopena mísou. Obdobný nález byl naposledy učiněn na stejném místě kolem roku 1930.

